

**Силабус навчальної дисципліни
«ІСТОРИЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ»**

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки; 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 032 Історія та археологія; 014 Середня освіта (Історія)

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика); Історія та археологія (Краєзнавчо-туристична робота); Середня освіта (Історія. Правознавство); Середня освіта (Історія. Географія)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: I

Семестр: 1

Факультет	історичний
Кафедра	історії України
Викладач(-и)	ПІБ: Тацієнко Наталія Леонідівна Посада: доцент кафедри історії України E-mail: n.tatsiienko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=10683
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЕКТС / години	3/90
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), семінарські (20 год.), самостійна робота (50 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), семінарські (4 год.), самостійна робота (80 год.)
Політика дисципліни	Академічна добросердість. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної добросердісті, визначених Кодексом академічної добросердісті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування заняття. Здобувачі вищої освіти повинні відвідати всі лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до тем семінарських занять, визначених робочою програмою, опрацювати поглиблено окремі лекційні теми або питання; обрати самостійно тему ІНДЗ та творчо підійти до її вирішення.
Що будемо вивчати?	Історичну географію українських земель від найдавніших часів до сучасності, найважливіші закономірності та події вітчизняної історії в широкому контексті географічного простору.
Чому це треба вивчати?	Формування у майбутніх фахівців базових знань та набуття навичок, необхідних для розуміння характеру розташування етносів, політичних і економічних утворень в різні історичні епохи.
Яких результатів можна досягнути?	Володіти та застосовувати знання теоретичних та методологічних основ історичної географії України, закономірностей історичного процесу, окремих історичних

	подій з їх географічними кордонами та особливостями природних умов, де вони відбуваються; роль природного середовища в антропогенезі й етногенезі та соціально-економічному і культурному розвитку суспільства.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства; аналізувати історико-географічні проблеми історії України, пов'язані з різними хронологічними періодами. Готовність організовувати практичну роботу учнів із різними типами джерел історичної географії (проводити самостійний пошук інформації за поданими джерелами та посібниками; виконувати завдання на контурних картах, створювати історичну карту та картосхему за описом).
Зміст дисципліни	Історична географія України доби каменю та часів міді-бронзи. Історична географія скіфо-сарматської доби. Грецька колонізація. Історична географія періоду формування Давньоруської держави. Історична географія княжої доби (IX-XIII ст.). Історична географія українських земель в XIV - першій половині XVII ст. Історична географія України за часів козаччини. Історична географія України під владою Австро-Угорщини та Росії (кін. XVIII – поч. ХХ ст.). Історична географія України ХХ століття (1917- 1980-і роки). Політична географія: Зміна державних кордонів у 1917-1954 роках. Історична географія України кінця ХХ – початку ХХІ ст.
Обов'язкові завдання	Поглиблена опрацювання окремих лекційних тем або питань; підготовка до поточного контролю знань, що полягає в опрацюванні контрольних запитань, питань для самодіагностики, самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу; систематизація вивченого матеріалу з метою підготовки до заліку, обов'язкове виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань у вигляді реферату та термінологічного словника.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія української державності, етнографія України, історія української діаспори.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Історична географія України: навчальний посібник / Укл. Лісовська О.В. Умань, 2020. 245 с. 2. Мельниченко В.М. Історична географія України. Навчальний посібник для студентів історичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Черкаси: Вертикаль, 2012. 224 с. 3. Балабушевич Т.А. Географія історична // Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [І.Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В.В. Томазов (заст. кер. авт. кол.), М.Ф. Дмитрієнко та ін.]. Київ: Либідь, 2008. 519 с. 4. Бейдик О.О. Географія : для вступн. до вищих навч.

	закладів / О. О. Бейдик, М. М. Падун. К.: Либідь, 1995. 304 с. 5. Дністрянський М.С. Вступ до історичної географії України. Цикл лекцій. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. 44 с. 6. Дністрянський М.С. Кордони України. Територіально-адміністративний устрій. Львів : Світ, 1992. 141 с. 7. Дністрянський М.С. Політична географія України. Навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 348 с. 8. Щодра О. Історична географія України від найдавніших часів до кінця XVIII століття: навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2016. 298 с. 9. Щодра О. Історична географія: еволюція поглядів на предмет і завдання студій // Вісник Львівського університету. Сер.: Історична. 2013. Вип. 48. С. 282–296.
Поточний контроль	Виконання завдань семінарських і модульних контрольних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник

Ташченко Наталія Леонідівна